

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 136/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. J., P., zastúpeného advokátom Mgr. R. L., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresného dopravného inšpektorátu v Poprade vedenom pod sp. zn. ORP-DI-SK-563/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. J. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2012 doručená sťažnosť JUDr. J. J. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresného dopravného inšpektorátu v Poprade (ďalej len „OR PZ“) pod sp. zn. ORP-DI-SK-563/2010.

Zo sťažnosti najmä vyplynulo, že «... 30. júla 2010 o 15.30 hod. v P. na ul. ... na súkromnom parkovisku bol sťažovateľovi po tom, čo sa podrobil mimo vozidla dychovej skúške zadržaný policajnými orgánmi vodičský preukaz, pretože údajne predtým v P. na ul. ... viedol osobný automobil ... v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť motorové vozidlo, o čom mu na mieste bolo vydané potvrdenie o zadržaní vodičského preukazu.

...05.08.2010 vydalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát v Poprade pod č. p.: ORP-DI-30-144/2010 rozhodnutie o zadržaní vodičského preukazu dňa 11.8.2010 bol doručený spis správneému orgánu na konanie.

Predvolaním zo dňa 23.8.2010 bol sťažovateľ predvolaný na výsluch v uvedenej veci na deň 13.9.2010, pričom pred konaním výsluchu dňa 13.9.2010 sa sťažovateľ zo zdravotných dôvodov riadne z úkonu ospravedlnil a požiadal o stanovenie nového termínu ústneho prejednania priestupku.

Aj napriek tomu dňa 13.9.2010 správny orgán ignoroval toto ospravedlnenie a bez náležitého vypočutia sťažovateľa a porušenia niekoľkých ustanovení správneho poriadku o priestupku rozhodol a vydal Rozhodnutie o priestupku pod č.p.: ORP-DI-SK-563/2010, pričom uznal sťažovateľa vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa §-u 22 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov...

Na základe podaného odvolania sťažovateľa Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove, Krajský dopravný inšpektorát dňa 27.12.2010 pod č. p.: KRP-DI-SK-182/2010 rozhodnutie o priestupku zrušilo a vec vrátilo na nové prejednanie a rozhodnutie...

V dňoch 26.1.2011 a 31.1.2011 vykonal správny orgán bez prítomnosti a upovedomenia sťažovateľa výsluch dvoch a dvoch príslušníkov policajného zboru

k uvedenému konaniu, pričom dňa 25.1.2011 zaslal sťažovateľovi výzvu na oznámenie svedkov, ktorí by vedeli uviesť skutočnosti k objasneniu priestupku.

Na uvedenú výzvu sťažovateľ obratom reagoval svojim prípisom zo dňa 7.2.2011, doručenom správny orgán dňa 9.2.2011, ktorým podal návrhy na doplnenie dokazovania a požiadal o osobnú účasť na všetkých úkonoch.

Od doručenia prípisu sťažovateľa správny orgán nekonal a až dňa 11.4.2011 sa vykonal výsluch svedkyne JUDr. I. J.

... dňa 6.5.2011 vydal správny orgán bezdôvodné Rozhodnutie o prerušení konania o priestupku, ktoré nemalo žiadne opodstatnenie, keďže nielenže úkony kvôli ktorým správny orgán konanie prerušil následne nevykonal, ale nemal ani dôvod takto rozhodnúť, pretože z dôvodu, ktorý uviedol, to jednak zákon neumožňuje a tiež preto, že navrhnutí svedkovia boli v uvedenej veci pripravení vypovedať a pokiaľ sa ospravedlnili z pôvodného termínu výsluchu, urobili tak na základe vážnych a zákonných dôvodov, ako aj pre krátkosť času od doručenia predvolania do termínu výsluchu...

Dňa 21.6.2011 správny orgán bez toho, aby vykonal akékoľvek ďalšie úkony potrebné na objasnenie priestupku, najmä vykonal výsluchy navrhovaných svedkov, vykonal opätovný výsluch sťažovateľa, pričom sám nerešpektoval svoje rozhodnutie o prerušení konania s poukazom na vypočutie svedkov ako i právny názor nadriadeného odvolacieho orgánu, nedal sa sťažovateľovi vyjadriť k podkladom rozhodnutia, načo sťažovateľ odišiel.

Toho istého dňa, t. j. 21.6.2011, bez toho aby prvostupňový správny orgán rešpektoval práva sťažovateľa, ako aj rozhodnutie nadriadeného orgánu s poukazom na ďalší postup v konaní, vydal „Rozhodnutie o priestupku“ pod č. p.: ORP-DI-SK-563/2010, pričom opätovne uznal sťažovateľa vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa §-u 22 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie, pričom opätovne z rovnakých dôvodov ako v prvom prípade odvolaním napadol rozhodnutie správneho orgánu z dôvodu jeho nezákonnosti a nedôvodnosti, ako aj z dôvodov porušenia jeho základných práv na obhajobu, spravodlivý proces ako aj skutkových a právnych pochybení pri zisťovaní skutočného stavu veci ako i porušovania procesných ustanovení, ktoré vyžaduje zákon o správnom konaní a priestupkový zákon. Rovnako namietal nečinnosť

správneho orgánu a porušovanie zákonných lehôt na rozhodnutie, ako i nezákonné rozhodnutie o prerušení konania, ktorým vykryl svoju nečinnosť.

Následne odvolací orgán dal sťažovateľovi za pravdu a na základe ním podaného odvolania opätovne rozhodnutie prvostupňového orgánu zo dňa 21.6.2011 zrušil a to svojim rozhodnutím č. j.: KRP-128/KDI-BCP-2011 zo dňa až 26.10.2011. Ale ani odvolací orgán ale rovnako nerozhodol v zákonom predpísaných lehotách, odvolanie došlo na ODI Poprad dňa 25.7.2011. V odvolaní odmietol požadovanú sťažovateľom atrakciu /§ 50 zák. o 71/1967 Zb./

Dňa 9.12.2011 Okresný dopravný inšpektorát v Poprade rozhodol o zastavení konania o priestupku podľa § 76 ods. 1 písm. c zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, nakoľko spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku /sťažovateľovi/ preukázané. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.12.2011.

Sťažovateľ vytýka správne mu orgánu, že nepostupoval v súlade s § 3 ods. 1 a 2 Správneho poriadku a nepostupoval v skonaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a nepostupoval v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkom konania - sťažovateľom a nedal mu možnosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať.

Sťažovateľ vytýka správne mu orgánu, že v uvedenej veci nekonal v lehotách určených Správnym poriadkom, nevybavoval ju včas a bez zbytočných prieťahov a nepostupoval tak v súlade s § 49 ods. 1 a 2 Správneho poriadku.

Sťažovateľ ďalej vytýka správne mu orgánu, že ak už nekonal v lehotách určených Správnym poriadkom, nepredkladal nadriadenému orgánu žiadosti na primerané predĺženie lehôt na rozhodnutie vo veci samej.

Zároveň sťažovateľ vytýka správne mu orgánu, že ho ako účastníka neupovedomoval o dôvodoch prečo nerozhodol vo veci v zákonných lehotách a neupovedomil ho ani o predĺžení lehôt určených Správnym poriadkom.

Sťažovateľ ďalej vytýka správne mu orgánu, že nerešpektoval procesné ustanovenia a práva sťažovateľa v zmysle ustanovení Správneho poriadku, a po prvom zrušení rozhodnutia odvolacím správne mu orgánom vo veci riadne nekonal, nevykonal ním navrhované dôkazy, nevy počul svedkov a nepredvolával ho na uskutočňované úkony, aj keď o to sťažovateľ výslovne žiadal.

Sťažovateľ taktiež vytyka správne mu orgánu, že v rozpore so zákonom, bezdôvodne prerušil konanie o priestupku, pričom sám toto prerušenie a jeho odôvodnenie nerešpektoval a toto v uvedenom čase nemalo ani žiadne opodstatnenie.

Takýto postup nemožno hodnotiť ani ako spravodlivý. Okrem toho, že nebol bezprieťahový, tak mu bolo navyše postupom správneho orgánu upierané právo navrhovať dôkazy a najmä právo vyjadriť sa k dôkazom /princíp kontradiktórnosti/, a aby boli vykonávané dôkazy aj v prospech sťažovateľa /právo obhajoby/.

Sťažovateľ má za to, že takýto postup orgánu verejnej moci ako v jeho prípade treba posúdiť ako zločinný výkon štátnej moci, ktorý sa v civilizovanom svete riadne trestá /v trestnom konaní/...

Máme za to, že Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát v Poprade nepostupovalo v tomto konaní tak, aby to bolo možné kvalifikovať ako rešpektovanie citovaných ustanovení Ústavy SR ako aj Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Osoba, ktorej Ústava podľa čl. 48 ods. 2 priznáva právo, aby sa jej vec prerokovala spravodlivo a bez zbytočných prieťahov, môže kedykoľvek, aj počas správneho konania namietat' porušenie tohto svojho práva. Uplatnením námietky vzniká občanovi právo, aby štátne orgány s právomocou chrániť právo priznané podľa čl. 48 ods. 2 ústavy preskúmali opodstatnenosť námietky...

Sťažovateľ navyše sa vo veci osobne sťažoval riaditeľovi ODI v Poprade, písomne v odvolaniach upozorňoval priamo nadriadený orgán - KDI v Prešove na porušovanie zákonov a lehôt v konaní na ODI Poprad, podal sťažnosť a trestné oznámenie na odbor kontroly a inšpekcie MV SR v Bratislave a požiadal aj o atrakciu v zmysle § 50 zák. č. 71/1967 o správnom konaní za účelom odstránenia nečinnosti a nezákonného postupu KDI Prešov a nakoniec podal aj žalobu na Okresný súd v Poprade v zmysle § 250t O. s. p. Využil teda vo veci všetky možné a efektívne prostriedky, aby došlo k odstráneniu nezákonného stavu.

Jediným, kto vo veci nekonal a postupoval v rozpore so zákonom a vyššie uvedenou judikatúrou je tak Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát v Poprade.».

Sťažovateľ napokon navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa JUDr. J. J... na prerokovanie veci spravodlivo a bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Okresným dopravným inšpektorátom v Poprade v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-DI-SK-563/2010 porušené bolo.

Sťažovateľovi JUDr. J. J... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 15.000,- EUR..., ktoré je Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Okresný dopravný inšpektorát v Poprade povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru, Okresnému dopravnému inšpektorátu v Poprade sa ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia ustanovenému právnenému zástupcovi Mgr. R. L. za zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom SR, vo výške 246,62 EUR... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ „vytýka *správnemu orgánu*, že nepostupoval v súlade s § 3 ods. 1 a 2 *Správneho poriadku...*“, ako aj ďalšie „*pochybenia...*“ Sťažovateľ však bližšie však neoznačil základné právo, ktoré mal porušovateľ v namietanom konaní porušiť, a navyše sa jeho tvrdenie nepremietlo do návrhu rozhodnutia ústavného súdu.

V súvislosti s tým ústavný súd pripomína, že sťažovateľ je zastúpený advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 124/08).

2. Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom OR PZ v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-DI-SK-563/2010.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd je viazaný petitom sťažnosti, preto sa ústavný súd zaoberal len sťažovateľom označenými právami uvedenými v petite.

Podľa § 250t Občianskeho súdneho poriadku fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Ústavný súd už judikoval (napr. II. ÚS 8/09), že konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktoré bolo do nášho právneho poriadku zavedené od 1. januára 2003, je súčasťou správneho súdnictva, v ktorom konajú všeobecné súdy. Sťažovateľ mal v správnom súdnictve podľa citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku na ochranu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a obdobne aj čl. 6 ods. 1 dohovoru) účinné a dostupné právne prostriedky nápravy proti nečinnosti orgánu verejnej správy, čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy v okolnostiach danej veci vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o jeho námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. mája 2012